

Alle accountants moeten eed afleggen

Ook een registeraccountant in business moet de eed (of belofte) afleggen, het algemeen belang dienen en objectief zijn. De wet maakt geen onderscheid in soorten accountant.

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Zaaknummers:	18/191	
Datum uitspraak:	02 oktober 2018	→
Oordeel:	beroep ongegrond / klacht gegrond	
Maatregel:	doorhaling met herinschrijvingsverbod van 1 maand	
Status:	definitief	
Vindplaats:	ECLI:NL:CBB:2018:502	

Lex van Almelo

Belangrijkste feiten

Vier registeraccountants en vier accountants-administratieconsulenten worden er door de NBA herhaaldelijk aan herinnerd dat zij tijdig de beroepseed moeten afleggen. Dat doen zij echter niet, waarna de NBA een klacht tegen de acht indient bij de Accountantskamer. De Accountantskamer verklaart de klacht gegrond en legt een doorhaling op met een termijn van één maand waarbinnen de accountants zich niet opnieuw mogen laten inschrijven. Eén van de registeraccountants gaat in hoger beroep.

Beroepsgronden

De eis tot naleving van de Verordening op de beroepseed voor accountants (Vba) is onaanvaardbaar voor een accountant in business, omdat:

- een belofte verlangt dat je handelt in het algemeen belang en je het fundamentele beginsel van objectiviteit naleeft;
- deze vereisten voor de accountants in business geen wettelijke basis hebben;
- deze eisen haaks staan op de beroepsuitoefening van een accountant in business;
- accountants in business nu juist de specifieke belangen van hun werkgever of opdrachtgever behartigen;
- het openbaar belang en de objectiviteit alleen aan de orde zijn als accountants publieke taken verrichten;
- de Vba voor accountants in business niet voldoet aan de Wet op het accountantsberoep;
- de beroepseed is ingevoerd voor het herstel van het vertrouwen in de controlerend accountants en de accountants in business hier geheel buiten staan;
- een herstelmaatregel of beroepseed totaal niet nodig is voor accountants in business.

Oordeel

Het beroep is ongegrond.

Volgens het college volgt uit de regelgeving voor accountants dat alle accountants – dus ook accountants in business – een verantwoordelijkheid hebben om bij hun optreden het openbaar belang in acht te nemen en zich te houden aan de fundamentele beginselen. De accountant wijst in hoger beroep zelf op de Memorie van Toelichting op de Wet tuchtrechtspraak accountants en daarin staat onder andere dat:

- het algemeen belang aan de orde is als de accountant werkzaamheden verricht in de uitoefening van zijn publieke functie;
- dit bijvoorbeeld het geval is als de accountant optreedt als controleur van de financiële verantwoordingen;
- het algemeen belang evident is bij de uitoefening van de kerntaken van de accountant;

- deze taken juist exclusief aan accountants als gereguleerde beroepsgroep zijn opgedragen vanwege het vertrouwen dat in het maatschappelijk verkeer wordt gesteld aan de objectiviteit, onafhankelijkheid, integriteit en vakbekwaamheid van de accountant bij de uitvoering van de kerntaken;
- zulk algemeen belang zich in beginsel niet voordoet bij werkzaamheden die ook anderen of andere beroepsgroepen in de vrije markt kunnen uitvoeren;
- het algemeen belang in het geding is als de accountant zulke werkzaamheden zo uitvoert dat hij of zij daardoor de eer en goede naam van de beroepsgroep aantast vanwege de uitstraling die dit heeft op het vertrouwen dat in het maatschappelijk en economisch verkeer wordt gesteld in de objectieve, onafhankelijke, integere en vakbekwame uitvoering van de kerntaken van de accountant.

Uit de Memorie van Toelichting blijkt dus volgens het college dat het algemeen belang een rol speelt bij de werkzaamheden van elke accountant, al kan de mate waarin met dit belang rekening moet worden gehouden verschillen al naar gelang de aard van de werkzaamheden.

In de Memorie van Toelichting werd voor wat betreft de reikwijdte van het tuchtklachtrecht aanvankelijk onderscheid gemaakt tussen kerntaken van de accountant (waarbij het algemeen belang een grote rol speelt) en andere taken (waarbij het algemeen belang doorgaans een minder grote rol speelt). Dit onderscheid is in een later stadium van de parlementaire behandeling vervallen, zodat alle klachten over het beroepsmatig handelen van een accountant aan de tuchtrechter kunnen worden voorgelegd.

Uit de tekst en wetsgeschiedenis van de Wet op het accountantsberoep blijkt dus dat de wetgever de pluriformiteit van het accountantsberoep ten volle heeft onderkend, maar de beroepsregelgeving en het tuchtrecht wil laten gelden voor alle verschillende soorten accountants.

In de VGBA (artikel 2) staat dat een accountant zich moet houden aan de fundamentele beginselen om invulling te geven aan zijn verantwoordelijkheid om in het algemeen belang te handelen. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende typen accountants, zoals controlerend accountants en accountants in business. De eis om het algemeen belang te dienen en objectief te zijn geldt voor elke accountant en heeft dus wel degelijk een wettelijke basis voor de accountant in business.

Als de accountant zegt dat de objectiviteitseis voor hem niet geldt, miskent hij zijn verantwoordelijkheid om de fundamentele beginselen na te leven, omdat het maatschappelijk en economisch verkeer vertrouwen stelt in accountants. Deze verantwoordelijkheid geldt onverkort voor de accountant in business die zich in zijn werk ook expliciet als accountant presenteert.

Omdat de registeraccountant de beroepseed niet heeft afgelegd, heeft de Accountantskamer de klacht terecht gegrond verklaard en gezegd dat de accountant de Vba en het fundamentele beginsel van professionaliteit heeft geschonden.

Maatregel

Doorhaling met een herinschrijvingsverbod van één maand. Het college rekent het de accountant aan dat hij door zijn weigering het vertrouwen in de beroepsgroep heeft geschaad, terwijl de beroepseed nu juist tot doel heeft het vertrouwen in de beroepsgroep te herstellen en bevorderen.

Annotatie Lex van Almelo

Wie ervoor kiest de titel registeraccountant of accountant-administratieconsulent te voeren, moet de plicht aanvaarden om de eed of belofte af te leggen. Of je nu accountant in business bent, controlerend accountant of samenstellend accountant – je dient allemaal het algemeen belang en moet dus zweren of beloven dat je je aan de fundamentele beginselen houdt. De eed moet het vertrouwen van het maatschappelijk verkeer in de accountant herstellen en bevorderen. Wie weigert, ondermijnt dat vertrouwen, meent de tuchtrechter.

Het komt erop neer dat de accountant in business soms zijn rug moet rechten tegenover zijn werkgever. Dat kan lastig zijn. Maar de eed geeft hem en haar een goed argument in handen om te appelleren aan het algemeen belang.

Deel dit artikel

f in  